

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z ETYKI DLA KLAS I – III

Wymagania podstawowe: oceny dopuszczająca i dostateczna

Wymagania ponadpodstawowe: oceny dobra, bardzo dobra i celująca

Aby uzyskać kolejną, wyższą ocenę, uczeń musi opanować zasób wiedzy i umiejętności z poprzedniego poziomu.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

BLOK TEMATYCZNY	TEMAT	WYMAGANIA	
		PODSTAWOWE Uczeń:	PONADPODSTAWOWE Uczeń:
I. POZNAJ SAMEGO SIEBIE	<ul style="list-style-type: none"> Rozpoznawanie własnej tożsamości. Określanie siebie w kategorii pamięci przeszłych zdarzeń, poczucia sprawczości, odpowiedzialności Określanie siebie w kategorii identyfikacji wspólnotowych Rzeczywistość i plany (kim jestem, a kim chciałbym być) Zalety i wady własne, zalety i wady innych. Co to jest ideał? 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń zabiera głos, wykazuje otwartość i gotowość do dyskusji zna swoje mocne i słabe strony ma orientacyjną pogląd na temat swojej najbliższej przyszłości rozpoznaje zdania opisowe i oceniające, zaważa różnicę między nimi 	<ul style="list-style-type: none"> Chętnie wypowiada się, używa argumentów logicznych, jego wypowiedź charakteryzuje się refleksyjnością umie wyjaśnić, jaki jest również ze względu na swą kulturę i narodowość oraz wcześniejsze doświadczenia zna swoje wady i zalety, potrafi je opisać, próbuje modyfikować swoje zachowanie, ma ustalony pogląd na temat swojej tożsamości, potrafi sformułować cel, do którego zamierza dążyć w najbliższej przyszłości
II. WZÓR I AUTORYTET MORALNY	<ul style="list-style-type: none"> Co to jest mądrość? Na czym polega zaufanie? Nasze zachowanie wobec autorytetu: naśladowanie, posłuszeństwo, szukanie rady. Dobre i złe posłuszeństwo. 	<ul style="list-style-type: none"> wie, że osoba będąca wzorem moralnym powinna oddziaływać na innych ludzi dostrzega wartość mądrości w podejmowaniu decyzji potrafi wskazać osoby, którym przypisuje się mądrość rozpoznaje różnice, jaka występuje między mądrością a wiedzą rozumie związek między mądrością a zaufaniem wie, że istnieje dobre i złe posłuszeństwo; 	<ul style="list-style-type: none"> Wie, czym jest ideał, podaje przykłady, które nie były omawiane na zajęciach, zna pojęcie ideału, jest on dla niego ważny, uczeń dąży do jego osiągnięcia potrafi właściwą postawę w stosunku do autorytetu, wykazuje posłuszeństwo z zachowaniem własnej autonomii
III. WOLNOŚĆ I PRAWA	<ul style="list-style-type: none"> Poczucie wolności Rola i charakter zewnętrznych ograniczeń wolności (zakazy, nakazy, rozkazy) Rola i charakter wewnętrznych ograniczeń (<ul style="list-style-type: none"> umie zdefiniować pojęcia: niewola, wolność, nakaz, rozkaz; wie, że każda istota ludzka ma swoje niezbywalne prawa 	<ul style="list-style-type: none"> Potrafi odnieść pojęcie niewoli i , wolności do życia duchowego i obywatelskiego współczesnego człowieka umie podać przykłady na podstawie własnych

Szkoła Podstawowa nr 301 w Warszawie

	<ul style="list-style-type: none"> • namiętności, role społeczne, powinności) • Prawa. Jakie jest ich źródło (natura, ludzki rozum, Bóg, społeczeństwo, władza) 	<ul style="list-style-type: none"> • różnicuje prawa od pragnień, podaje kilka przykładów • podaje przykłady z tekstu opisujące relacje wolnościowe i ograniczające jej wpływy 	<ul style="list-style-type: none"> • obserwacji • ma poczucie koherencji, jaka zachodzi między odczuciem wolności a obowiązującym prawem • umie mówić o wielu wymiarach poczucia własnej wolności, określa je, ujmuje ją w kontekście wolności innych ludzi • rozumie sens respektowania praw obywatelskich, w swym postępowaniu odwołuje się do norm
IV. NORMY I OBOWIĄZKI	<ul style="list-style-type: none"> • Normy, które rządzą Waszym życiem. Charakterystyka źródła, rola kar i nagród • Rodzaje norm: obyczajowe, prawne, moralne • Specyfika norm moralnych • Czym jest obowiązek 	<ul style="list-style-type: none"> • zna rodzaje norm obowiązujące w społeczeństwie • potrafi podać kilka przykładów norm obowiązujących w szkole i w najbliższym otoczeniu • umie scharakteryzować kilka obowiązków moralnych • potrafi wskazać różnicę jaka zachodzi między obowiązkami ogólnymi a powinnościami moralnymi • wie co znaczy być obowiązkowym, stara się zastosować go w praktyce • zna treść imperatywu kategorycznego, rozumie jego znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • Zna rodzaje norm obowiązujące w społeczeństwie, potrafi uzasadnić sens ich stosowania w niektórych przypadkach • doskonale orientuje się jakie normy obowiązują w jego najbliższym otoczeniu, w swym postępowaniu stosuje się do nich • umie dokonać interpretacji norm na podstawie analizy dzieł literackich, zaczerpniętych z tradycji niektórych kultur i religii • Wykazuje się obowiązkowością jest systematyczny w swojej pracy • wie, kto sformułował formułę imperatywu kategorycznego, zna jego treść, rozumie jego sens, snuje refleksję na temat jego szerszych oddziaływań
V. ODPOWIEDZIALNOŚĆ	<ul style="list-style-type: none"> • Odpowiedzialność za przekroczenie norm, a poczucie odpowiedzialności • Odpowiedzialny człowiek, a odpowiedzialny uczeń, nauczyciel, polityk- charakterystyka • Normy a cele i intencje zachowań • Odpowiedzialność a sumienie • Odpowiedzialność za siebie • Odpowiedzialność za innych 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, co znaczy być odpowiedzialną osobą, wyszczególnia charakterystyczne jej przejawy • w swoim postępowaniu stara się zachowywać odpowiedzialnie • rozumie, że wrażliwość moralną kształtuje sumienie, dostrzega związek, jaki zachodzi między sumieniem a odpowiedzialnością • wie, że w swoim działaniu powinien uwzględniać potrzeby innych osób i zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> • Wie, czym jest odpowiedzialność, potrafi określić różnicę w zakresie odpowiedzialności za siebie oraz za innych • ma świadomość, że postap moralny związany jest polega między innymi na tym, że coraz większy obejmuje krąg • w swoim postępowaniu zachowuje się odpowiedzialnie, zawsze jest przygotowany do zajęć • dotrzymuje własnych obietnic i umów, potrafi zaproponować rodzaj umowy korzystny dla grupy, w której przebywa • rozumie sens bycia odpowiedzialnym oraz jej wpływ na relacje międzyludzkie • różnicuje odpowiedzialność wynikającą ze złamania norm od poczucia odpowiedzialności za siebie i innych

Szkoła Podstawowa nr 301 w Warszawie

<p>VI. WARTOŚCI OSOBY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Godność, honor, poczucie własnej wartości- różnicowanie pojęć • Różnica między przedmiotem i człowiekiem. Co to znaczy być osobą? • Poczucie własnej wartości, szacunek dla samego siebie, a szacunek innych • Poczucie godności, godność osobista, godność człowieka- wstępna charakterystyka • Godność a honor. Porównanie • Szczęście osobiste • Szczęście jako cel życiowych dążeń • Szczęście jako dobro moralne • Czym jest doskonałość, jako cecha? • Ideał sprawności fizycznej, ideał wszechstronności osobowej (samorozwój) 	<ul style="list-style-type: none"> • wie co oznaczają pojęcia godność ludzka, honor- umie wskazać przykłady na podstawie własnych obserwacji • umie zinterpretować, czym jest poczucie własnej godności • rozumie znaczenie wyrażenia 'podmiotowe traktowanie ludzi' • Wie, że szczęście jest jedną z cenniejszych wartości. • Potrafi podać przykłady sytuacji szczęśliwych • wie jakie cechy posiada człowiek szczęśliwy • Zna sentencje W. Tatarkiewicza dotyczącą szczęścia, rozumie jej znaczenie • opisuje doskonałość jako cechę ważną dla siebie, mającą wpływ na rozwój własny oraz grupy osób • podejmuje refleksję nad sensem dążeń do ideału, podejmuje próby w tym zakresie 	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo wskazuje przykłady odpowiedzialnego zachowania na podstawie bezpośrednich doświadczeń, wzorców zaczerpniętych z kulturowych kręgów (filmy, omówienie dzieł literackich) • Potrafi określić, czym jest godność ludzka, honor, poczucie własnej wartości • dostrzega różne oblicza godności- potrafi je opisać i uzasadnić swój wybór • Potrafi w sposób usystematyzowany wymienić i opisać różne teorie dotyczące szczęścia • Potrafi opisać czym jest szczęście, zna sytuacje z życia i z literatury, które prowadzą do osiągnięcia takiego stanu • Wyjaśnia, czym jest doskonałość oraz jakie ma znaczenie w życiu jednostki i grupy • dba o zachowanie sprawności fizycznej i stan zdrowia
<p>VII. WARTOŚCI WSPÓLNOTY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Patriotyzm- tolerancja: charakterystyka wybranych zagadnień • grupa, naród, wspólnota, państwo- definiowanie pojęć • wartość patriotyzmu, wartość moralna postawy tolerancyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje aktywność i zainteresowanie pojęciami takimi jak państwo, naród, społeczeństwo • jest zaciekawiony wątkami historycznymi dotyczącymi niepodległości ziem polskich • rozumie znaczenie tradycji dla zachowania ciągłości i umocnienia wspólnoty 	<ul style="list-style-type: none"> • Potrafi uzasadnić własne przekonanie dotyczące patriotyzmu, nacjonalizmu, tolerancji oraz sensu istnienia państwa i wspólnoty państw • docenia wartość tradycji, uwzględnia jej wpływ na rzeczywistość podczas formułowania sądów
	<ul style="list-style-type: none"> • Uczciwość, dobroć, rzetelność, praca- charakterystyka postaw • Wartość pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat wartości umacniających wspólnotę • docenia wartość pracy dla dobra grupy • stara się wykonywać swoją pracę rzetelnie i sumiennie 	<ul style="list-style-type: none"> • Podejmuje się analizy utworów literackich pod względem ich wartości etycznych • wykazuje się pracowitością i uczciwością w swym postępowaniu, nigdy nie kłamie, rozumie szkodliwość kłamstwa • dba o spójność grupy, w której przebywa

Szkoła Podstawowa nr 301 w Warszawie

VIII. WARTOŚCI MIĘDZY- LUDZKIE	<ul style="list-style-type: none"> • Życzliwość, i troska jako możliwe podstawy etyki międzyludzkiej • Przyjaźń jako wartość 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o swoich uczuciach i związkach międzyludzkich • zna i docenia znaczenie przyjaźni • rozumie, że wrażliwość moralna wiąże się z rozwojem osobistym człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • Docenia wartość przyjaźni, na ogół jest przyjacielski w stosunku do innych • na ogół przyjmuje życzliwą i wyrozumiałą postawę • jest bardzo zaangażowany, chętnie uczestniczy w projekcie, sam inicjuje aktywność charytatywną, jest pomocny w stosunku do innych
	<ul style="list-style-type: none"> • Prawdomówność jako wartość moralna • obmowa, oszczerstwo, plotka, donos 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat obmawiania i oczerniania innych • rozumie na czym polega między plotką a prawdą • wie na czym polega donos, rozumie na czym polega jego szkodliwość 	<ul style="list-style-type: none"> • Uznaje prawdomówność, jako podstawę swej aktywności • Snuje refleksje na temat wpływu prawdy na funkcjonowanie społeczeństwa • Dbą o prawidłowe relacje w grupie, w której przebywa, inicjuje w niej zachowania prospołeczne
IX. UZASADNIANIE SWOICH PRZEKONAŃ	<ul style="list-style-type: none"> • Różnice między wiedzą, wiarą i opinią • Różne sposoby ustalania tego, co jest prawdą, różne sposoby weryfikacji prawdy • Uzasadnianie, argumentacja, perswazja, manipulacja 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wygłaszać swoje zdane na określone zagadnienia • sporadycznie bierze udział w dyskusjach • stara się argumentować wygłaszając swoje poglądy, wysłuchuje wypowiedzi innych • wypowiada się w sposób kulturalny 	<ul style="list-style-type: none"> • Potrafi zająć stanowisko w kwestii zagadnień etycznych objętych programem nauczania, • potrafi obronić swoje zdanie przed innymi przytaczając logiczne argumenty • chętnie wypowiada się na omawiane tematy, podejmuje się filozoficznej dysputy, wykazuje spójny i koherentny system poglądów • szanuje wypowiedzi innych, uwzględnia kontrargumenty w toku dalszej dyskusji